

BUSINÀ 71°

1995/1996

(Panizza Lorenzo – Pittaluga Lorenzo)

Buna sira, buna sira me cari siuri! E bén, c'mè c'la va? Ònche ist ani, e i son setòntün, aj l'uma facia a esi acsì chi an s'ist palc a recitè 'sta Divòta Cuedia.

Àe Sti bravi frà, cun an testa l'Asistent Padre Roberto (*Raccagni n.d.r.*), in frà giuvu, pén ad vita, cun l'aiüt ad tònta brava gént 'd l'Asuciasion e da fóra, i j'hòn c'mensà a rangè ist teater. Per adès i l'hòn facc pü sicür; se j'ajüt i cuntinuu, a so nént, s'i'ej vansà cuc cosa dla tredicesima – che chi dai Frà i sold i vòn nént sgarà – in atr'ani u sarà ancur pü bèl, magari ònche col cadregghi novi e, forse forse, el scüffij per la tradusion simultanea per cui ch'i capisu nénta u lisòndren.

U j'è pasà pü d'in ani da quòndi c'u j'è capità cula gròn disgrasia dl'aluvion, ma, c'mè c'a diva l'an pasà, a suma ancora chi bèje amputgnà ant la burocrasia! Però adès a puduma stè an pò' pü tranquil: u noster Séndich, la siura Calvo, l'ha dicc c'a difenderà i contributi cun j'iongi e cun i dencc. Cun j'iongi magari, ma cun i dencc...!

Desà c'ai suma, parluma an pò' ad Lisòndria: a l'è tüt in cantié, a l'è tüt in bogg. A j'hó dicc a jën: "At vist che bei travaj ch'i fòn lé an Corso Felice Cavallotti?". E lü um fa: "Uj stà u Séndich!".

Se anveci at vori lavèti, va nént ant el bagn, va long la strà, mej ancora s'l'ha piuvì an pò'. Tra i tübu dl'acquedotto ch'i sciopu e i laghètt ch'is furmu antur a lur, 't póri stè sicür che na bèla docia u 't la gava ansèn. Am piase-reiva savei chi c'a l'è cula inteligensa che, quòndi ch'i róngiu el strà, el fa fè i tumbén pü out che el piòn 'd la strà! Fèj cas quòndi ch'i andei an gir. E sméntièv nént la maschera antigas, perchè i róngiu ònche i tübu del gas e an gir u j'è ancora na spüsa ad nafta d'asident c'l'a ven sü dal canteini!

E Piasa Sòn Stevu? L'ani pasà j'avu tacà in striscion, av visèv? 'Santo Stefano benedetto, finisci tu il Distretto'. Dop in ani, i respunsabil, magari per poua che u Sònt uj mandeisa cuca maledision, i j'hòn pénsà bén ad fèl trè zü! L'è che ònche lé i j'hòn facc c'mé cui dl'opera ch'i còntu: "partiam, partiam, partiam" e i son sémper lé bèje ferm! I j'hòn ocupà tüt la piasa, la gént e el machini u bsògna ch'i fasu u gir 'd l'oca. Ma a so nént se i travaj i seiu zà c'mensà! Ad ogni modo i cumerciont ad Via Milon i son bèje anvilinà: per adès u Distrèt il tròn zü e pó uarduma s'i son bon a tirèl turna sü!

Dato che el strà i son sémper pü antasai ad machini e i parchegi i son mai a basta, anlura ogni tònt i cambeiu la direcion del strà e acsé la cunfusión

l'aumenta. Però adès i j'hòn bütà j'autobus cit ch'i j ciamu 'autobus navetta'. Me a vigh sémper poca gént lé ansüma: a só nént s'l'è perchè c'ui va la 'patente nautica' o perchè c'us capis nént andó ch'ij vòn, 'sti 'autobus navetta'!

Cuc travaj i l'hòn facc: i j'hòn facc pulid el rivi ad Tani e suta i pont; i j'hòn rangià Via dla Vitoria e quasi tüta Via Guasco e, cul c'um pias pü tònt, la Galereia Guerci che, ansèma a Piasèta dla Lega, a l'è u 'salotto' ad Lisòndria. Speruma ch'i düru an pès e ch'i portu nénta i cònt a fè i so ambsojn, c'mè ch'i fòn an sü tücc j'ater marciapé. U 'salotto' va bèn, ma la cüseina? Eh, uj n'è ancora tònti ad ròbi da fè e meno male c'u j'è i vuluntari! S'l'éra nént per j'Alpini, el scoli ad Via Guasco chi sa a che punto ch'i j'èru; e per la scola ad j'Ort u j'è stacc el contributo ad Zuccherò e dla Barilla. A ringrasiuma cun tüt el cor tücc cui ch'i j'hòn dacc na mònt, e che mònt!

Ah, el scoli i son c'mensai, nèh! E tònt, per cambiè, u j'è turna i stüdent an sciopero. I cambeju i Guvern, i cambeju i Minister, ma la sunada a l'è sémper medesima! Tücc j'ani, apena ch'i j'hòn finì ad numinè i profesur, c'ui va sémper doi o trei meis, i stüdent anveci d'andè a scola i vòn a fè du ciadèl au long al strà. Pusibil c'us pòsa nént truvè na solusion? E anlura i stüdent – se ch'i stüdiu pó a so nénta – i fon l'okkupasion, cun la kappa el fa pü efèt! E vist che l'ocupasion a l'è ad moda, anlura i l'hòn facia ònche an Consiglio Cumunal. Dis che cui dla minurònsa j'avrivu parlè cun cui dla magiurònsa, ma isti, per nént stèi da sénti, i son andacc veja a anlura j'ater i j'hòn dicc: "Voi andè püra che noi a stuma chi. Na vòta o l'atra j'amirrei andrera!". Me, da pover uataron, a so nént pròpi bèn se c'l'a seja la demucrasia, ma um smeja nént c'l'a funsiouna acsè!

U bsògna c'a staga atent, se no a vag a finì ant la pulitica e aurjsa nént brüsèm i di. Però 't póri nént fèn a menu, perchè se 't anvischi la radio o la television o 't dróbi u giurnal, l'è ammachi ad sulé ch'i parlu. Nént ch'i fasu capì in gròn ché, però pü che ant la pulitica, u smeja d'esi ant in bosch. U j'è la quercia, u j'è l'ulivo, u j'è i cespugli, sé, el buslà!

A vutuma admòn, no, dopdimòn, no, el meis quén, forse l'è mei da chi a sés meis... Ma ansuma!, decidiv na bouna vòta e c'l'a seja quistion finija!

Antònt Pannella, per nént perdi l'abitüdin, el vo fè vent referendum ant ina vòta sula. Dis che a cui ch'i andròn a vutè ui regala el pallottolière. E pó el fa spujè i só bèje patòn, ch'i favu na cumpasion, ma na cumpasion che me quasi quasi-auvriva andè a regalej el me plison!

Adès a l'è ad moda 'd fè el parteji per bénéficienza, sperònda che cuc dèn u scapa nénta cun l'incas. U j'è la Nasiunal di Frà, di còntònt, di giudici e la pudiva nént manchè cula di pulitic. Ad solit la furmasion a l'è: Berlusconi an porta perchè l'è sa alenà a parè... j'avis ad garansia, Bossi libero... ad di

tüt cul ch'el vo, menu che el ròbi fùrbi; meno male c'ù j'è Dini ch'el fa u stopper! Fini ala dricia, D'Alema ala sinistra, Prodi au centro acsé almeno i s'abituu a dèss di gnacon d'asident. Bertinotti u giòga sémper trop davònti: a l'è sémper fuori gioco!

Ah, 'sti pulitich! Tücc j'ani i fòn la 'finanziaria', ma i bogg i son sémper pü gròss: dis c'a j'uma in debit ad doi milion ad miliard. Ma a chi c'l'è c'a j'uma da dej tücc 'sti sold? Adès i j'hòn anventà in sistema anfalibil: 'Gratta e vinci!'. L'è che j'Italiòn i j'hòn nént ancora capì che te t'at grati e lur i vensu! Eh! As lamentuma, as lamentuma, ma tücc anduma adrera al progresso. Prüma andavu a fèla ad fóra, adès c'a suma pü civil, a la fuma tücc an cà. Prüma el noster dòn i j'andavu a lavè ant i fòss e ant el rusi, perchè l'acqua a l'éra pulida, adès ònche el ròbi sporchi is lavu an ca'... cun la lavatris automatica. Na vòta a j'avu al braji cun el ciapi an s'... chi d'adrera, adès se el ròbi i son nént firmaji, 't fai la figüra del pover piligren! E pénsè che quòndi c'a j'éra giuvu u j'éra ammach du firmi: la giaca cun u sacucien a sinistra ad cui ch'i stavu bén, e la giaca cun u sacucien a dricia di pover diau ch'i l'avu arvutaja! Adès tònc i j'hòn la sgónda cà, la sgónda machina, u sgónd telefono... e cuccèn ònche la sgónda o la tersa mujé!

A pruposit ad telefono, j'èv sa pruva a andè a paghè la bulèta du telefono ant cul machinèti anvilinaji c'ù smeja ch'il fasu aposta a guastes pròpi au di dla scadensa? E quòndi c'ù smeja ch'i funsióuno, te t'ai bütì i sòld andrénta e quòndi che 't stai per anfilèj l'últim bijet, i c'ménsu a fè 'trac-trac-trac', it spüu andrera türna tüt. Ui mòncia ammach pü ch'it fasu na 'pernacchia' an sel mur. Eh, ònche aurei paghè us fà fadeja e it peju ancora an gir.

In di a j'éra pròpi stuf ad tüt cul c'um capita e a j'hó dicc: "Adès am fas lesi l'oroscopo", antònt a l'è ad moda. Dis che a scola i voru cambiè l'ora di religione cun l'ora di superstisione! An s'in libi u j'éra scricc: cui ch'i nasu a genar i son gentil, cui ad febrar i son unest, cui ad mars i son sincer. Ma a digh: el pèl da galera quòndi ch'i nasu?!

Stuma atent a la salüt, perchè au di d'ancó s'ù 't capita d'andè a l'uspidal, a so nént, per in'uperasion d'ernia o d'apendicite, u j'è pericul ch'et sorti cun cuc tòc ad pü anveci che cun cuc tòc ad menu! Eh, coi dutur u bsògna stè atént, se no el pó capitè c'mé a cul me amis che anveci ad mustrèi j'analisi, u j'a mustrà la bulèta del condominio e, dop c'ù l'ha stüdiaja an pò', u dutur uj fa: "U bsògna c'us riguarda an pò': l'ha el gasolio an pò' out!".

Adès i trapiòntu tüt: la curadela, la büseca, el frattagli. I trapiòntu ònche el serveli. U j'éra in gram òm c'l'ava in fiò an pò' luc e l'auvriva fej fè u trapianto. L'è andacc ant ina clinica specialisaja e i j'hòn facc vighi dj'albanelli cun di servé andrenta: "Ist a l'è cul ad Napulijon, el custa in miliard; ist a l'è cul d'Einstein e el custa doi miliard". – "No, no, i son trop car". – "E anlu-

ra ch'el uarda, ui sarreiva ist chi chi, el custa an pò' pù pòc, ma a l'è bèle nov". – "Ah sé? E ad chi c'a l'è?" – "A l'è d'in onorevole, u l'ha mai drubà!". Quòncq quistion pó adès an sl'imigrasion. I la sei nént l'última? Cui là ad cul partì ch'i voru fè piè u stòm di pé ai neier, ch'i voru ònche la Cesa du nord, i j'hòn facc in 'scoop', c'mé c'us dis adès. I j'hòn pià fóra in furèst ampurtònt c'u sta chi da noi sénsa el visto di soggiorno, u sta ant in bèl palasi circondà dal guardij e per nént fèsni antajè, us fa ciamè cun in nòm italiòn: Giovanni Paolo III.

Adès a l'è mej c'a la piònta lé ad dì del buricadi e pénsuma tücc ansèma a 'sta Divòta Cumedia c'l'a sta per c'ménsè. Noi a faruma du noster mej per fèv capì cul c'u j'è capità a Betlèm quasi doimila ani fa. E voi stèm adrera cun tüt el cor. Ist festi c'a pasuma i saròn ancora pù bèli!

Av presént la me famija...